

1983, 30. dubna – Sdělení VONS č. 326 „Dr. Josef Průša“ obsahující zprávu o soudním jednání u Okresního soudu v Kladně ve věci žádosti Josefa Průši, vězněného v Nápravně výchovném ústavu Plzeň-Bory, o obnovu řízení.

Signatář Charty 77 dr. Josef Průša, bývalý advokát z Advokátní poradny v Chomutově, který byl odsouzen k pěti letům vězení za údajné úplatky, které měl jako advokát přijímat od svých klientů a který důsledně trvá na své nevině a na tom, že jeho případ byl vykonstruován jako akt msty za jeho nekompromisní plnění povinností obhájce a který je navíc přesvědčen, že mu jeho trestná činnost – přes všechno údajné úsilí zmanipulovat příslušné svědky – nebyla náležitě prokázána, podal návrh na povolení obnovy svého řízení.¹ Okresní soud v Kladně o tomto návrhu jedná od 24. 3. 1983. Dr. Průša navrhl předvolání řady svědků, kteří podle jeho názoru přímo či nepřímo prokáží, že je dán důvod k obnově řízení. Někteří z Průšou navržených svědků byli soudem slyšeni. Při veřejném líčení dne 21. 4. 1983 podal dr. Průša soudu návrh na přerušování svého trestu. Opíral se přitom o ustanovení § 282 tr. ř. odst. 3, kde se v druhé větě praví: „Po podání návrhu na obnovu může soud odložit nebo přerušit i výkon jiných trestů.“ Ze souvislosti je zřejmé, že pojem „jiné tresty“ zahrnuje všechny jiné tresty než trest smrti, o němž se mluví v 1. větě tohoto odstavce. Dr. Průša má odpykány 4 roky, t. j. 4/5 svého trestu, je ve velmi špatném zdravotním stavu, vše nasvědčuje tomu, že současné řízení o obnově se pro složitost případu může vléci až do doby jeho řádného výstupu, ne-li déle; je zřejmé, že k probíhajícímu řízení jsou dostatečné důvody (svědčí o tom už sám fakt, že soud předvolává Průšou navržené svědky) a je posléze jasné, že ve výkonu trestu (v NVÚ Plzeň-Bory) nemá dr. Průša možnost shromáždit všechny důkazy, mluvící ve prospěch jeho návrhu. Jeho žádost je tedy zcela na místě: splňuje všechny předpoklady, které zákon i komentář k němu pro takové rozhodnutí uvádějí. VONS – aniž

by se zatím vyjadřoval k meritu věci samé – považuje za nezbytné veřejně podpořit Průšův veskrze správný návrh na přerušení jeho trestu. Takové rozhodnutí by bylo zcela zákonné, umožnilo by rychlejší a důkladnější osvětlení otázky viny i její kvalifikace a bylo by významné i z humánního hlediska.

Informace o Chartě 77, r. 6, 1983, č. 4, s. 5.

POZNÁMKY

¹ Josef Průša byl odsouzen Okresním soudem v Kladně 1. 10. 1981 v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Vlasákové a soudců Františka Jiráčka a Václava Červeného pro dokonání trestný čin podvodu podle § 250, odst. 1, písm. a), odst. 2, písm. a), b) tr. zák., pro pokus trestného činu podvodu podle § 8, odst. 1 k § 250, 1, písm. a), odst. 2, písm. a) tr. zák., pro trestný čin přijímání úplatku podle § 160, odst. 1 tr. zák. a trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132, odst. 1, písm. c), odst. 2, písm. b) tr. zák. k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání pěti let v I. nápravně výchovné skupině, dále mu byl uložen trest zákazu činnosti – povolání advokáta na celém území ČSSR – v trvání pěti let a peněžitý trest ve výši 30 000 Kčs. K odsouzení Josefa Průši došlo až po dvou a půlletém pobytu ve vazbě, neboť jeho případ odsoudil až několikrátý soud, konkrétně kladenský. K Průšově případu a pobytu ve vězení viz zprávy o případu a podmínkách věznění J. Průši uložené in: LP, Sb. VONS, inv. č. 263, sign. IV/2, kart. 43; též záznam rozhovoru s J. Průšou uskutečněného ve věznici Plzeň-Bory o podmínkách jeho pobytu ve vězení, o jeho advokátské praxi a obecně o právních otázkách z roku 1983 uložený in: LP, Sb. VONS, inv. č. 263, sign. II/1, kart. 43. Dále viz v této trestní věci OS v Kladně, soudní spis k případu Josefa Průši, spis. zn. 1 T 135/91 (bohužel neobsahuje spisový materiál z konce 70. a začátku 80. let).

Průša ve výkonu trestu mj. žaloval Ministerstvo spravedlnosti ČSR o náhradu škody za poškození zdraví způsobené tím, že byl zařazován na nevhodné práce. Viz vyjádření Ministerstva spravedlnosti ČSR ze 4. 3. 1983 k žalobě J. Průši o náhradu škody za poškození jeho zdraví v NVÚ Plzeň-Bory a záznam výsledku J. Průši ve věci jeho žaloby uložené in: LP, Sb. VONS, inv. č. 263, sign. I/1 a IV/1, kart. 43. Osobnost Josefa Průši, jeho perzekuci a chování ve vězení popsali Zbyněk Čeřovský, Jiří Dienstbier, Václav Havel, Petr Pospíchal a Marek Šimon v textu „Chomutovský Perry Mason“, v němž bylo mj. uvedeno: „*Josef Průša je rváč. Neužívá však pésti. Jeho zbraněmi jsou pohotovost, vynalézavost, vytrvalost, neschopnost se*

nebránit nebo vzdát. Kolikrát se jen musel na Borech bránit proti denunciacím, kolikrát byl osočován a ponižován, kolikrát musel čelit rozmanitým intrikám či pokusům ho zlomit! Je zvyklý nesklánět hlavu a tato vlastnost mu nakonec vydobyla vážnost nejen u vězňů, ale i u žalářníků samých. Jeho důsledný postoj k nim hraničil někdy až s drzostí. Oni jsou však zvyklí jednat hlavně s lidmi, kteří přes všechnu svéhlavost přeci jen posléze ustoupí nátlaku a zlomí se. Průša neustupuje a neláme se.

[...] Neodmítal nikoho. Soboty a neděle nevěnoval odpočinku, ale spoluvězňům. Za volný den zvládl třeba i dvacet ‚případů‘. Nebyla to kupodivu práce zcela beznadějná – tu a tam vedla ke snížení trestu, podmíněnému propuštění, obnově procesu. Tyto drobné úspěchy nebyly a nemohly být pouze výsledkem Průšovy právníkové erudice. Neméně důležitá byla i znalost soudního zákulisí.“
Text byl publikován in: *Informace o Chartě 77*, r. 7, 1984, č. 1, s. 16–18.